

LIDEM KOKTÁNÍ NEVADÍ TAK MOC, JAK SI NĚKDY MYSLÍME

ROZHOVOR O ŽIVOTĚ ČLOVĚKA S KOKTAVOSTÍ

Mgr. Petr Šmíd, DiS.¹

Petr Šmíd

Štěpán Kotek

Bc. Štěpán Kotek je programátor, který se ve volném čase věnuje dobrovolnické práci, v poslední době strávil několik měsíců v uprchlickém táboře ve Vídni. Sám o sobě říká, že koktá od narození, ale zas tak moc mu to nevadí. Prošel několika terapiemi kokane, převážně v dětství, následně ještě při studiu na vysoké škole. V současnosti již logopedickou péči nevyhledává.

Celé toto číslo LKL se věnuje poruchám plynulosti řeči. Neplynulost, která se projevuje ve tvém případě, má více pojmenování. Které pojmenování preferuješ ty?

Koktavost, každý hned ví, o čem to je.

Známe se už mnoho let a prakticky celou dobu se potýkáš s nějakou formou neplynulosti řeči. Pamatuješ si nějaký moment, který neplynulost způsobil?

Ne, mám to už od narození.

Jsi velice komunikativní a společenský člověk, jak se s neplynulou řečí vyrovnáváš?

Osobně mně kokane nevadí, pokud se na jednom místě nezadržávám až moc. Většinou když to okolí neřeší, tak já to taky neřeším.

S jakými reakcemi okolí se setkáváš nejčastěji?

Většinou to lidé ignorují, buď ze zdvořilosti, nebo jim to nevadí.

Chodil jsi někdy na terapii ke klinické logopedce?

Ano, hlavně když jsem byl dítě.

Pamatuješ si, jak terapie probíhala, případně jak ti pomohla?

Těch terapií jsem zkoušel víc, buď šlo o zpívané mluvení, nebo o vázání slov k sobě, a byly tam i další. Pokaždé jsem se dočasně zlepšil, jenom nevím, jestli to bylo kvůli terapii, nebo proto, že jsem se soustředil na mluvení.

Absolvoval jsi nějaký vícedenní, dlouhodobý diagnosticko-terapeutický pobyt v nějakém zařízení?

Byl jsem několik měsíců ve foniatrické klinice na Žitné.

Máš za sebou více typů terapií, se kterou jsi byl nejspokojenější?

Nejlepší mi přišla poslední, kde jsme se soustředili na správnou výslovnost c, s, z a podobných hlásek. Nekoktavost byla vlastně jenom vedlejší projev.

Pracuješ hodně s lidmi nebo mezi lidmi, vnímáš kokane jako nějaký handicap?

Ne.

Co tobě osobně nejvíce pomáhá vyrovnávat se s kokane?

Lidem to nevadí tak moc, jak si někdy myslíme.

Byla kokane nějakou překážkou při tvém studiu? Co je tvým oborem?

Věnuju se informačním technologiím, takže mi to nijak nepřekáželo.

Co teď děláš a čím se živíš?

Jsem programátor.

Vím, že máš velký smysl pro humor, vybavíš si nějakou úsměvnou příhodu s kokane?

Rád sbírám vtipy o kokane.

Můžeš nějaký uvést?

„Ahoj Karle, jak žiješ?“ „Ále, do-do-dobře.“ „Čím se teď živíš?“ „Ále, prodávám bi-bible.“ „Ty prodáváš bible? A to ti vynáší?“ „Ja-ja-jasně! Mám p-plné ka-ka-kapsy pe-peněz!“ „Vážně?! A jak je prodáváš?“ „No-normálně! P-p-přijdu, za-za-zazvoním a po-povídám: Do-do-dobrý den! Já pro-pro-dávám bi-bibli! Ko-koupíte si je-jednu, ne-ne-nebo vám ji p-p-přečtu!“

A nějakou méně úsměvnou?

Asi ne.

¹ Mgr. Petr Šmíd, DiS., pracoviště klinické logopedie, Hamzova odborná léčebna pro děti a dospělé, Košumberk 80, 538 54 Luže, Česká republika. E-mail: smid@hamzova-lecebna.cz.